

tie voert. En die bedoeling staat in een gansche omlijsting van soortgelijke gevallen, als de invloed op het Indische leven geteekend wordt van de vermenging van Chinezen, Javanen, Maleiers, Europeanen enzovoorts. Iuzooverre staat het rassen-vraagstuk in dezen roman wel heel scherp voor ons en komt ook het probleem met zijn ethische en sociale consequenties duidelijk naar voren.

Maar hier hebben we dan ook tegelijk een klaar bewijs van het ontstellend realisme van den probleemoetellenden roman. Want het duistere van de driften en het huiveringwekkende van het natuur gegroide onnatuur is het materiaal, waaruit deze roman is en moest worden opgebouwd. En, al willen we gaarne de moraliserende bedoeling aanvaarden, zelfs erkennen, dat die ook in het verhaal wel uitkomt, (boek als zodanig is een bedenkelijk symptoom van het verval, waartoe de moderne romanliteratuur verglijdt. Wanneer de roman dergelijke gegevens behandelt en zulk een materie uitploist voor het lezende publiek van Jan-en-allemans, is dat het droeve teken van een reeds diep ingevroten verzieking. De literaire qualiteiten, die ook hier niet te ontkennen vallen, maken dan het gevaar, dat hij oplevert nog te grooter.

Doch bovendien, deze roman stelt, gelijk zoo vaak het geval is in dit romansoort, het probleem niet zuiver. Want, er moge dan veel van het hier beschrevene als gevolg van de rassenvermenging te braudmerken zijn, een minstens zoo groot aandeel moet geschreven op rekening van de omgeving en de atmosfeer, waarin de jongen is opgegroeid. Ook een kind van zuiver Hollandschen bloede zou, in een wereld als die, waarin Piet Meijer groot werd, tot een sociaal wrak, indien niet een minsteren misdadiger zich ontwikkelen. De auteur teekent die omgeving wel heel realistisch zelfs, maar doet niet blyken, dat hij den invloed daarvan in rekening brengt en aldus wordt zijn beeld vertroebeld en niet objectiefscherp.

Zal zeker moeilijk zijn, hier de invloedsferen uit elkaar te houden, maar dan is ook het motief der rassenvermenging niet zuiver te bewaren en worden de verhoudingen grooter, dan ze in werkelijkheid zijn.

Nog eens, een boek voor onzen kring is deze roman stellig niet. Maar als proeve van moderne romankunst is hij opmerkelijk genoeg, om er de aandacht in een artikel als dit aan te geven.

C. T.

MUZIKALE KRONIEK.

Nog iets over ons Psalmgezag.

Naar aanleiding van mijn vorig artikel over „Het zingen in onze kerken” werd door Dr. J. L. v. d. Wolf in het „Kerkblad voor Bussom” de vraag gesteld, of het niet gewenscht was om de psalmen rythmisch te zingen, immers bij het streng handhaven van de oude kerktoeladder behoort ook het handhaven van de rythmiek. Gaarne wil ik even mijn meening over deze kwestie uiteenzetten: opzettelijk heb ik in mijn vorig artikel er niet over geschreven, omdat ik meende niet te veel tegelijk te mogen vergen bij de hervorming van het kerkgezag en alleen het naar mijn meening bereikbare op den voorgrond wilde schuiven.

Ontgezegd hebben vele koralmelodien verloren door ze op te vatten als geschreven in onze tegenwoordige groote en kleine tertstooladler, maar evenmin valt te ontkennen, dat vele melodien door al de melodienoten een gelijken tijdsduur te geven veel aan schoonheid verloren hebben. Neem bijvoorbeeld de melodie van psalm 138 rythmisch en het is of ge een heel andere, veel rijkere wijs voor dezen psalm hebt gevonden. Lang niet altijd is echter het resultaat, dat verkregen wordt door de psalmen rythmisch te zingen, zoo bevredigend. Ik denk bijvoorbeeld aan psalm 79. Men kan toch moeilijk het bekende vierde vers van dezen psalm („Gedenk niet meer aan 't kwaad, dat wij bedreven”) of het zevende vers („Zoo zullen wij, de schapen uwer weiden”) met dezelfde rythmiek zingen als het eveneens welbekende gezonden: „De genzen zijn in de Bommelerwaard gevallen”. Hier komt natuurlijk de kwestie van den oorsprong van vele psalm-melodien aan de orde. In den vervolgingszang zong men de psalmen, die men zoo lief gekregen had, maar op bekende wijzen, dat leverde het minste gevaar op. De wijs was dus niet speciaal voor een psalm gedacht, maar er uit bekende wijzen bij gezocht. Uit muzikaal oogpunt is dit zeker wel de minst aan te bevelen manier.

Evenmin is het juist, dat voor verzen met zeer verschillenden inhoud éénzelfde melodie gebruikt moet worden. De inhoud van het 1e vers van psalm 103 („Loof, loof den Heer, mijn ziel, met alle krachten”) kan toch moeilijk door dezelfde wijze worden vertolkt als den inhoud van het 8e vers van dien psalm („Gelijk het gras is ons kortstondig leven”). Ook zijn wel melodien aan te wijzen, die zoo weinig melodisch zijn, dat ze moeilijk kunnen worden gezongen. Een poging om voor eenige psalmen betere melodien te krijgen wordt op het oogenblik gewaagd door onze Zuid-Afrikaansche geloofsgenooten, die een prijsvraag hebben uitgeschreven, om nieuwe wijzen voor een aantal psalmen te componeeren.

Welk resultaat zal nu voor onze kerken praktisch bereikbaar zijn?

Gesteld men wilde ook in ons land besluiten om

enkele moeilijk zingbare wijzen te vervangen door meer melodische, dan zal dit alleen mogelijk zijn voor de meest onbekende wijzen, de meer bekende wijzen zal men slechts uiterst moeilijk kunnen verdringen, bovendien is de waardeering nogal verschillend ten opzichte van de bruikbaarheid.

Is het praktisch uitvoerbaar om de psalmen rythmisch te laten zingen in de kerk? Het lijkt me in de meeste gevallen zeer slecht mogelijk. In verschillende kerken, waar zeer weinig menschen komen, is het meestal een mislukking als men rythmisch de liederen zingen gaat. Ik denk aan een aantal Engelsche kerken in ons land en sommige Luthersche en Doopsgezinde kerken. Wanneer ge de organisten dezer kerken vraagt hoe het rythmisch zingen gaat, is het antwoord meestal, dat men het met de maat niet al te nauw moet nemen, zal het niet misloopen. Nu is rythmisch zingen mooi, mits het werkelijk correct gaat. Moet men hier wat geven en daar wat nemen, dan maar liever niet rythmisch gezongen. In onze kerken, waar gelukkig het aantal kerkzangers heel wat grooter is, vrees ik dan ook, dat rythmisch zingen op een mislukking zal uitloopen. Laat men in de eerste plaats streven naar het verbeteren van het kerkgezag in zijn tegenwoordigen vorm en pas wanneer daarin zeer merkbaar verbetering gekomen is, trachten naar het moeilijker bereikbare rythmisch koraalgezag.

D. STROO.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN.

Ziende in het gebod.

Weinigen zijn met den tegenwoordigen politieken toestand ingenomen.

Obsehoon het zittend Kabinet nuttig werk heeft verricht, kan niet ontkend, dat het als abnormaliteit werd geboren en abnormal is gebleven.

Het kon niet principieel zijn.

Alle vraagstukken, waarmee een beginsel was gemeed, moesten onaangeroerd blijven.

Een extra-parlementair Kabinet beteekent immer, dat de politieke wagen in een moeras is gereden.

Het konstitutioneel karakter der regeering kan met zulk een ministerie nooit goed tot zijn recht komen.

Eerste vereischte is daarom, dat we weer tot normale toestanden geraken.

Er moet een parlementaire meerderheid komen, waarop het ministerie steunen en rekenen kan.

De overweging, dat het parlementarisme ook in andere landen een tijdperk van dekadentie doormaakt, kan ons niet troosten.

Wanneer uw buurman ziek ligt evenals gij, zult gij niet ophouden te wenschen en de middelen te gebruiken om weer gezond te worden.

Nu beweert men wel, dat het parlementarisme op zijn laatste beenen loopt, maar bewezen is dit niet.

Hoewel wij ons zeer zeker mogen bezinnen over de vraag, of er wellicht niet een andere vorm van regeering is te vinden dan die, welke met een parlement heeft te werken of ook of geen andere vorm van parlement door den nood der tijden wordt gelicht, aan de beantwoording van die vraag zoo kort vóór de stembus tijd te verspillen geeft geen pas.

Theorieën en bespiegelingen kunnen daarna aan de orde komen.

Thans echter hebben we ons alleen rekenschap ervan te geven, wat ons in de tegenwoordige omstandigheden te doen staat.

En dan hebben alle partijen er toe mede te werken, dat er in het parlement kome a working majority.

Desnoods is een Kabinet, dat een linksche meerderheid heeft, ons aangenaamer dan een Kabinet, gelijk we nu bezitten.

Men kan daartegen inbrengen, dat het tegenwoordige Kabinet in hoofdzaak rechts is georiënteerd en dat het daarom zuiver linksche verlangens kon onderdrukken en heeft onderdrukt.

Evenwel getuigt zulk een tegenwerping van kortzichtigheid.

Een linksch Kabinet, dat zijn beginselen doorzet, staakt de rechtsche partijen in haar loyale oppositie. Het drijft ze als het ware naar elkander toe.

Het doet haar verdeeldheid pijnlijk gevoelen.

Het kan als uitnemend middel dienen om die verdeeldheid te bezweren.

De kans, dat rechts weer hecht en sterk wordt, is veel grooter bij een linksch dan bij een extra-parlementair Kabinet.

Te hopen valt daarom, dat dit Kabinet of een ander van hetzelfde kaliber niet weerkomt.

De personen van de ministers staan daar natuurlijk buiten.

Er zijn er onder hen, die wij gaarne, maar dan in een ander regeringsverband, opnieuw zagen ingehouwd. Maar dit Kabinet als zodanig verdwijnt!

Wat velen op het oogenblik bezig houdt is dit: zal, als rechts de meerderheid krijgt, de misère van vreeger niet terugkeren?

Zal de oneenigheid niet zoo groot blijken, dat het weer geen kleur kan geven aan het Kabinet?

Obsehoon, het alleszins natuurlijk lijkt, dat men zulke beschouwingen houdt, kunnen deze niet anders dan defatistisch werken.

Zij zouden koren kunnen dragen naar den molen van de politieke onverschilligheid.

Ze zouden tot gevolg kunnen hebben, dat onze menschen gingen roederseren: och, de kans, dat men het met elkander eens wordt, is toch gering, we zullen

ons om de naderende verkiezingen maar niet warm maken.

Daarom stelle men zulke beschouwingen uit tot de verkiezingen achter den rug zijn.

Eerst dan kan worden overlegd, of er een program is aan te stellen, waarop de rechtsche partijen zich kunnen verenigen.

Wij mogen de feiten niet vooruit loopen.

En vooral niet door kansberekeningen ons gedrag laten voorschrijven.

Onze houding is immers bepaald.

Niet door ons zelf, maar door het Goddelijk gebod.

En dan blijft voor ons de anti-revolutionaire partij „de partij van den levenden God” bij uitnemendheid.

Dat houdt niet in, dat zij zich niet blootgeeft aan rechtmatige kritiek.

Dat er niet veel in haar is, dat wij niet gaarne anders zouden wenschen.

Dat haar taktiek in elk opzicht onze goedkeuring wegdraagt.

Dat er niet veel aan haar te verbeteren valt.

Dat haar geen zonden van bedrijf en nalatigheid aankleven.

Dat wij zouden moeten berusten in een: alle menschenwerk is nu eenmaal gebrekkig en onvolkomen.

Niettemin echter is het de Anti-revolutionaire partij, die nog altijd het meest ernst maakt met de vraag: wat gebiedt God voor onzen tijd?

In de combinatie van het: „wat gebiedt God?” en het „voor onzen tijd” ligt haar kracht.

Er zijn wel andere partijen, die uitgaan van de vraag: wat gebiedt God, maar die vergeten, dat het gebod Gods voor elken tijd afzonderlijk speciale toepassingen verdient.

Het is voorzeker Gods wil niet, dat menschen verkeren in menschenleerende toestanden als de slavernij.

Toch stond ten tijde der apostolen afschaffing der slavernij niet op den voorgrond.

Gods wil te kennen voor zijn persoonlijk leven, ook voor zijn eigen tijd, biedt moeilijkheden, die alleen door onderzoek van Gods Woord, verlichting van den Heiligen Geest en aanhoudend gebod kunnen overwonnen worden.

God heeft alle ding schoon gemaakt op Zijn tijd.

Maar dan heeft Hij ook voor elken tijd speciale toepassingen van Zijn gebod.

De Kersten-partij heeft daarvoor weinig oog.

Zij maakt Gods gebod tot op zekere hoogte onpersoonlijk en tijdsloos.

Doch andere partijen verdiepen zich weer zoo sterk in de behoeften van den tijd, dat ze vergeten, dat God ook daarvoor een gebod heeft.

De Antirevolutionaire partij mag hierin nog het meest het evenwicht bewaren.

En afgedacht nu van wat de toekomst baren zal, moet dit voor ons den doorslag geven: wat mischt God van ons.

Daarop kan het bescheid niet anders luiden dan: met alle macht te ijveren, dat die partij de meeste stemmen verwerft, die Gods gebod het meest hooghoudt.

Dat is het gebod voor ons persoonlijk.

In deze dagen, welke ons scheiden van de stembus, in dat gebod hebben we te zien.

Dat hebben we te volbrengen zelfs al zouden we over het een of ander niet tevreden zijn.

Dat hebben we na te komen in het besef, dat wij daarvoor verantwoording aan Hem, door Wien de koningen regeeren, schuldig zijn.

Dat maakt ons den gang naar de stembus gemakkelijker.

Als gij het gebod houdt, kunt gij de toekomst overlaten aan Hem, die het gebod gaf.

En wat er dan gebeure, gij hebt een vrije en goede consciëntie.

HEPP.

KERKELIJK LEVEN IN NED. INDIË.

Ontredderd reeds op de reis.

Nu we door Gods goedheid pas zelf de lange reis naar Indië weer gelukkig volbracht hebben, zijn we weer diep onder den indruk van de moeiten en valschijn geestelijke gevaren, die de reis van Holland naar Indië voor vele jonge menschen meebrengt. Het is als een vuurproef voor velen, waar lang niet allen ongedeerd uit te voorschijn komen; en het dunkt mij goed hieraan eens een afzonderlijk artikel te wijden, allereerst om vele ouders, die toch eigenlijk onkundig van deze gevaren zijn, eens met ernst op de hoogte te brengen van wat hun kind wacht reeds dadelijk na het afvaren tot Indië toe, maar voorts ook om in het licht te stellen, dat hierin reeds een factor ligt, die sommigen vervreemd van de Kerk doet aankomen, heigen zoowel de Kerken in Holland als die in Indië voor een bijzondere taak stelt.

De reis van Holland naar Indië is prachtig en vol rijke afwisseling. Wie geheel over zee gaat, maakt in Southampton kennis met het typisch Engelsche leven, dat ook daar het stempel draagt van die eigenaardige mengeling van conservatisme en vooruitstrevendheid. Hij komt in Tunis of Algiers het eerst in aanraking met de wonderre afkeer van het Oosten. Te Marseille of Genna neemt hij, met een loch wat vreemd en beangst gevoel, afscheid van Europa, ook al ziet hij daarna van boord af nog vele schoone Europeesche kusten. We komen in de streken van harinwaringen aan de klassieke, maar ook Bijbelsche oudheid, als we varen langs Rome en Napels, Scylla en Charibdis. Cruta vooral, waar de zee nog altijd woelig is als

in de tijden
naar den h
zalen achte
in ons au
staan. Maar
daar doeme
beelden uit
ze worden
der van te
kanal, dat
woelige, v
liggen. Deze
waar al in
heeft moei
evenzins
een minnek
gochelaar
passagiers v
doorvaren, v
gaan de Bit
de plaats va
Zee. We zie
wordt ons
wat we zie
Christen tot
met onvold
overdekt. E
lijken, gewel
varen zonde
overweldige
van Gods b
hoe schitter
de brunnend
ons. De j
krigen niet
opvolging ko
waar ieder v
een stukje v
den: vervol
komen, over
schitterende
van Sumatra
gepere, de
haven en t
zijn parken
de koningen
ande der n
Zoo, maar
water, heeft
gog, er U
en ge licht
ouders tegen
lu ge kund
staan kan
rege ge wel
aren jouge
Nee, geb
zijn er die
rijn meer
bemerkt dat
dinct. Heeft
leven aan b
wendigheden
oederlingen
weer blijkt
in die ééne
van wat z
hebben.

Velen staan
jonge leven
immer oude
mijne; losse
kerkelijke ge
Zoo staan ze
geheel alleen
voor het o
geen rekenin
in de eestzal
idat bidt. H
en gekseken
den eerste
nu bidden t
gaan naar
gehoekt wor
thuis gewen
spreekten is
dadelijk de n
lang om te n
praten. En
al die mens
toch zeker 5
dan kaarten
die niet dan
zaam te ve
En honderde
Och, dat v
wordt ge er
vragen, me
niet kaart, e
met U, wat g
hadt! Ook ko
den tweeden
meer op U v
al. Ge begin
kni ge Uze
verhalen van
Zeker, ma
Wat is dan
en radicaal
toestanden z